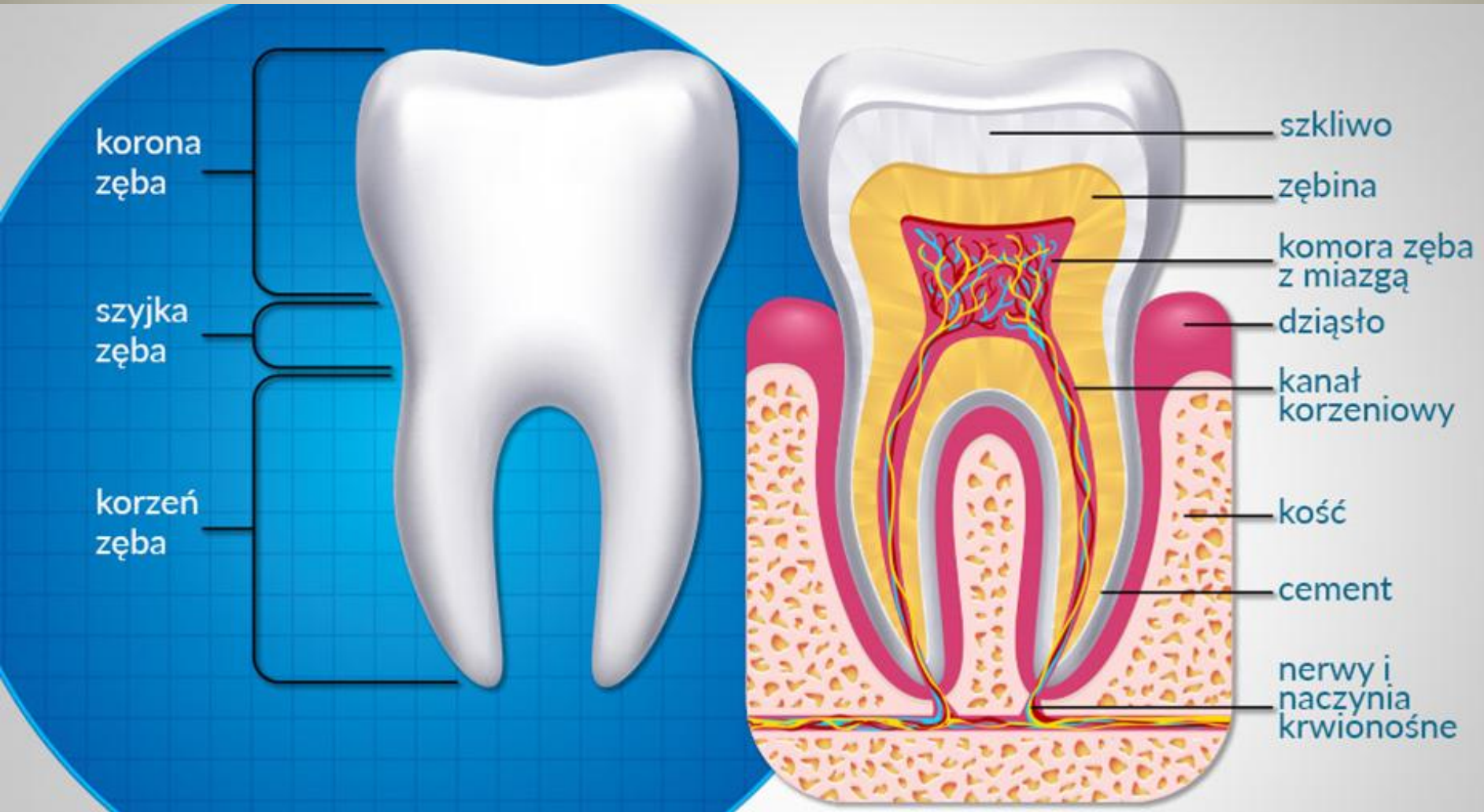

**CHOROBA
PRÓCHNICOWA
HIGIENA JAMY USTNEJ**

Budowa zęba

PRÓCHNICA

CHOROBA SPOŁECZNA!

Zepsute zęby ma ponad 85% 6-latków oraz ponad 90% 18-latków (Rzecznik Praw Dziecka)

Przeciętny dorosły Polak ma około 13 zębów objętych próchnicą (Ministerstwo Zdrowia - MZ)

Prawie 40% Polaków w wieku 65-74 lata w ogóle nie posiada już własnych zębów (MZ)

CO TO JEST PRÓCHNICA?

**Patologiczny miejscowy proces
pochodzenia zewnętrznego, prowadzący
do odwapnienia (demineralizacji) szkliwa,
rozpadu twardych tkanek zęba
z tworzeniem ubytku**

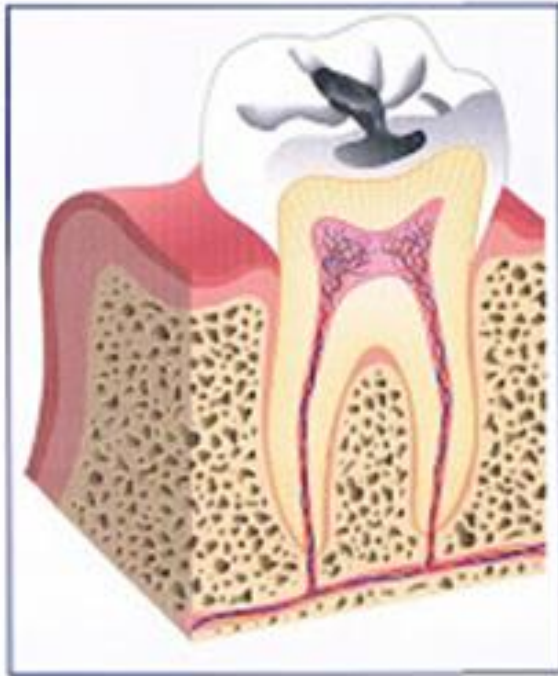
wg Światowej Organizacji Zdrowia (WHO)

PIERWSZE OBJAWY PRÓCHNICY

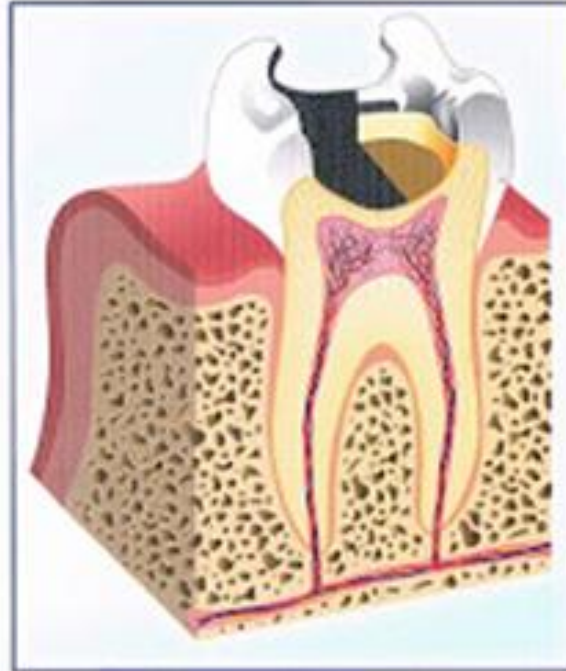

Pierwszym widocznym klinicznie objawem utraty substancji mineralnych jest biała plama próchnicowa. Utrzymująca się przewaga demineralizacji prowadzi do progresji, tj. powstania ubytku próchnicowego. Do czasu powstania ubytku proces jest odwracalny

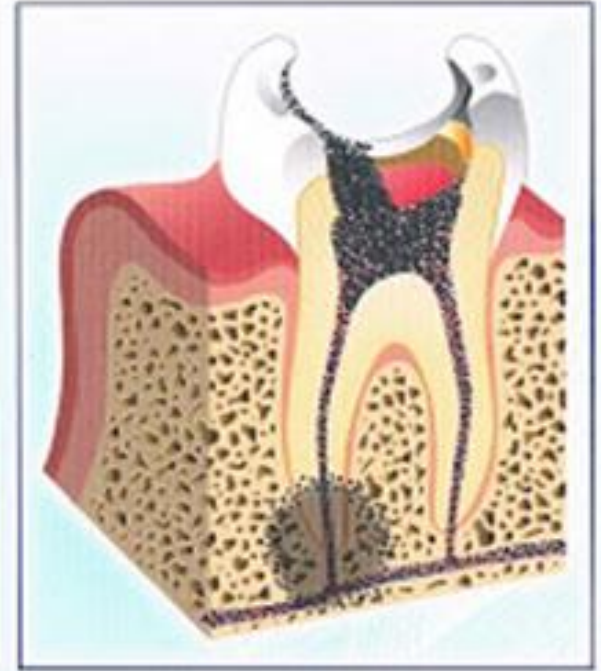
ROZWÓJ PRÓCHNICY

Próchnica
szkliwa

Próchnica
zębiny

Stan zapalny
miazgi

Dochodzi do odwapnienia twardych tkanek zęba i gnilnego rozpadu części organicznej

Zaawansowana zmiana próchnicowa

ETIOLOGIA CHOROBY PRÓCHNICOWEJ

- 1) Bakterie próchnicotwórcze
- 2) Żywnienie
- 3) Środowisko wewnętrzne jamy ustnej
zależne od śliny
- 4) Czas działania kwasów na tkankę zęba
- 5) Podatność tkanek zęba na zmiany próchnicowe
- 6) Higiena jamy ustnej (wiedza i zachowania
higieniczne)

BAKTERIE KARIOGENNE czyli PRÓCHNICOTWÓRCZE

gł. PACIORKOWIEC - *Streptococcu mutans*

Przylegają do zębów tworząc płytkę nazębną

Wytwarzają kwasy w procesie rozkładania cukrów

Kwasy osłabiają strukturę zębów wypłukując z nich wapń,
fosfor, fluor

ŻYWIENIE sprzyjające próchnicy

Spożywanie substancji niezbędnych do metabolizmu bakteryjnego - cukry

Cukry proste - glukoza, fruktoza, sacharoza, maltoza - najszybciej przekształcane przez bakterie w kwasy

Obniżenie pH w jamie ustnej (gł. w płytce nazębnej) poniżej 5,5, co stanowi już wstępną fazę demineralizacji szkliwa

Częstotliwość posiłków (podjadanie między głównymi posiłkami) oraz rodzaj, konsystencja pokarmów (produkty lepkie, kleiste, oblepiające zęby) - wydłużają czas działania kwasów na zęby

DZIAŁANIE ŚLINY I CZAS POTRZEBNY DO ROZWOJU PRÓCHNICY

Ślina tworzy środowisko wewnętrzne jamy ustnej

Funkcje śliny: oczyszczanie zębów, neutralizacja kwasów, remineralizacja szkliwa, osłabianie działania bakterii

W czasie snu maleje ilość wydzielanej śliny i słabną jej funkcje ochronne.

Czas działania kwasów na tkankę zęba – zakwaszenie płytki nazębnej po spożyciu węglowodanów trwa ok.30min., po czym są neutralizowane przez ślinę . Aby mogło dojść do regeneracja tkanek zęba, pH w j. ustnej musi być powyżej 5,5 przez dłuższy czas (min. 1-2godz.) – dlatego m.in. nie należy podjadać między głównymi posiłkami

PODATNOŚĆ TKANEK ZĘBA NA ZMIANY PRÓCHNICOWE

- Twardość zębów – mineralizacja szkliwa i zębiny wpływa na odporność zębów na działanie czynników zewnętrznych (m.in. kwasów) – ważne są: wapń, fosfor, fluor, wit.D
- Budowa anatomiczna – bruzdy i dołki na powierzchni zębów, utrudniające ich skuteczne oczyszczanie
- Ustawienie zębów – wady zgryzu, zęby zachodzące na siebie utrudniają skuteczne oczyszczanie

CZYNNIKI PATOLOGICZNE PRÓCHNICY I CZYNNIKI OCHRONNE

- Bakterie produkujące kwasy
- Częste spożywanie cukrów ulegających fermentacji
- Mniejsze wydzielanie śliny
- Osłabiona funkcja śliny

DEMINERALIZACJA

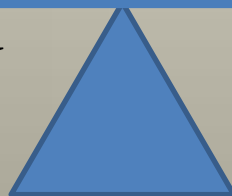
- Wydzielanie i skład śliny
- Środki antybakteryjne, np. ksylitol
- Higiena jamy ustnej, fluorki
- Właściwa dieta

REMINERALIZACJA

OBJAWY PRÓCHNICY

BRAK OBJAWÓW PRÓCHNICY

Równowaga pomiędzy czynnikami patologicznymi,
a czynnikami ochronnymi zapewnia zdrowie zębów

Pamiętaj próchnica

– to nie tylko choroba zębów!

Bakterie próchnicze i ich toksyny mogą być przenoszone przez krew i limfę i powodować choroby innych narządów

- Serca i naczyń krwionośnych
- Nerek
- Stawów
- Trzustki
- Oczu

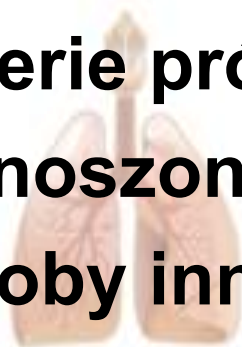
mózg

uszy

oczy

pięta

serce

wątroba

żołądek

jelito

nerki

jelito
cienkie

ZAPOBIEGANIE PRÓCHNICY

Codzienna higiena jamy ustnej

Właściwe odżywianie

**Kontrolne wizyty u stomatologa
1-2 razy w roku**

**...i profesjonalne zabiegi higieniczne
w gabinecie stomatologicznym
(skaling, piaskowanie, lakierowanie)**

PRZED LECZENIEM

PO LECZENIU

